

Deník N: Rakušan zrušil Hamáčkovu výjimku u žádostí o informace z Hradu

Ministerstvo vnitra odmítlo přání Pražského hradu, aby odvolacím orgánem u odmítnutých žádostí podle informačního zákona byl v případě Hradu vedoucí Kanceláře prezidenta republiky Vratislav Mynář. Výjimce pro Pražský hrad a další vysoké instituce původně resort pod vedením Jana Hamáčka (ČSSD) vyhověl. Současný ministr Vít Rakušan (STAN) Deníku N řekl, že tuto pravomoc vedoucím kanceláře nevrátí.

Rakušan poslal na vládu přepracovaný návrh novely zákona o svobodném přístupu k informacím už bez výjimky pro Pražský hrad, která se v návrhu objevila za Hamáčka. Jestli státní instituce tají informace oprávněně, tak zřejmě bude nadále posuzovat Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ). Podle Deníku N je ÚOOÚ nyní v případě informačního zákona určen jako odvolací orgán u těch typů úřadů, u kterých není jasné, kdo je nadřízeným orgánem. Vedle Kanceláře prezidenta republiky se to týká také Parlamentu či veřejného ochránce práv.

Záměr vyhovět Pražskému hradu dříve kritizovala část zákonodárců v čele s Piráty a Starosty a také protikorupční organizace, podle kterých šlo o Mynářovu prolobbovanou výjimku, píše server. Rakušan tuto výjimku z původního návrhu vypustil. „*To tak určitě chceme nechat, to se měnit nebude,*“ uvedl ministr.

Za "jednoznačně pozitivní" krok to označil právník protikorupční organizace Rekonstrukce státu Lukáš Kraus. "Z novely vypadla nesmyslná a nekonceptní výjimka pro Kancelář prezidenta republiky a další instituce. Vyřizování žádostí o informace vůbec nesouvisí s dělbou moci, proto není zřejmý důvod, proč by měly vybrané subjekty samy rozhodovat o odvolání proti jimi dříve zamítnutým žádostem," cituje Krause Deník N.

Dělbu moci jako důvod, proč by nemusel být ÚOOÚ odvolacím orgánem u informačního zákona, dříve jmenoval šéf ÚOOÚ Jiří Kaucký. Napsal, že z nynějšího systému by měla být vyjmuta moc zákonodárná, moc soudní a prezident republiky.

Vypuštění výjimky pro Hrad vítá také poradce pro otevřenost veřejné správy a ochranu soukromí Oldřich Kužílek, který je spoluautorem zákona o svobodném přístupu k informacím. "Právo na informace je předpis, který se má dodržovat. A když ho někdo nedodržuje, je zase někdo, kdo to přezkoumá. O nic jiného nejde," podotkl Kužílek.

Ministerstvo vnitra novelu předkládá kvůli převedení evropské směrnice do českého práva. Za cíl si klade například zpřesnění pojmu povinný subjekt, tedy toho, kdo podle zákona musí informace na žádost poskytnout. Nově bylo ustanovení v zákoně nahrazeno taxativním výčtem povinných subjektů, jejich okruh se také rozšiřuje o veřejné podniky ovládané státem. Podle Krause ale některé povinné subjekty ve výčtu chybí, například orgány územních samosprávných celků nebo polostátní firmy jako ČEZ.